

[Forsvarsministeren.]

Pressen har jo som sædvanlig bragt ret fyldig omtale af efterårsøvelserne, og det kan jeg naturligvis kun være tilfreds med, navnlig efter at denne omtale i det store og hele har haft både en saglig og en positiv karakter. Men en vis del af pressen har, navnlig i forbindelse med øvelsen i det sydlige Jylland, givet sin kritik en form, der ikke har saglig begrundelse i de faktiske forhold. Om denne kritik er inspireret eller provokeret eller en blanding af begge dele, skal jeg ikke hæfte mig ved; jeg vil blot konstatere, at den skyder langt over målet, hvad jeg også offentligt har givet udtryk for.

Øvelsen i Sønderjylland blev ikke afbrudt på grund af kontrolundersøgelser af benzinforbrug el. lign., hvorimod øvelseslederen, da den tilsigtede taktiske situation var nået et par timer før oprindeligt påregnet, og på grund af vejsituationen standsede øvelsen lidt tidligere end oprindeligt forudset. Jeg kan yderligere oplyse, at der til øvelsens afholdelse var en rimelig tildeling af f. eks. benzin og øvelsesammunition, og at de respektive partiførere inden for den givne ramme havde rimelig frihed i deres taktiske dispositioner uden indgriben fra øvelsesledelsens side. Det er rigtigt, at man 2 gange under øvelsen foretog en kontrol af det foreløbige benzinforbrug, hvilket dog ikke medførte nogen som helst afbrydelse i øvelsens gang. Enkelte transportkørsler, der skulle supponere f. eks. ammunitions-transporter, blev dog af økonomiske hensyn ikke gennemført, hvorfor dette mandskab kan have haft længere ventepauser end ellers tilsigtet.

Jeg må på baggrund af dette således — og i overensstemmelse med hærkommandoen — konstatere, at efterårsøvelserne også i år ud fra en militær vurdering har haft et tilfredsstillende forløb, og at deres afholdelse må siges at have været fuldt berettiget.

Med hensyn til spørgsmålet om en eventuel forskydning af tidspunktet for efterårsøvelsernes afholdelse skal jeg bemærke, at det tidsrum, i hvilket øvelserne afholdes, jo er ret snævert. På den ene side skal øvelserne helst afholdes og finde sted, efter at kornet er høstet af markerne, og på den anden side skal øvelserne helst være afsluttet, før roeoptagningen påbegyndes. I forbindelse med de efterårsøvelser, der

netop har fundet sted, kan jeg bemærke, at tidspunktet på forhånd har været for-handlet mellem hærkommandoen og De samvirkende danske Landboforeninger, og at man ved fastlæggelsen af tidspunktet for genindkaldelsesperioden har imødekommet landbrugets særlige ønsker. Jeg kan tilføje, at afholdelse af sådanne større samlede øvelser i vintermånederne næppe vil være gennemførlig i praksis, idet underbringelsen af de genindkaldte styrker jo er betinget af, af dele af dækningsstyrken i genindkaldelsesperioden kan underbringes uden for kaserne, f. eks. i telte, hvilket normalt ikke er særlig hensigtsmæssigt over en så lang periode på den tid af året.

Det er rigtigt, at forsvaret fortsat har et påtrængende behov for fornyelse af materiellet. Man må imidlertid erkende, at værnens udrustning med moderne materiel er et anliggende, som til stadighed påvirkes af den tekniske udvikling; behovsopgørelser, overvejelser over, hvilke slags materiel der bør foretrækkes, tekniske afprøvninger, købsforhandlinger, lange leveringsfrister sætter visse grænser for det tempo, i hvilket anskaffelser kan finde sted. Materielsituationen følges imidlertid til stadighed med opmærksomhed såvel i forsvarsministeriet som i forsvarsstyrelsen og værnskommandoerne. Den daværende forsvarsminister, Poul Hansen, gav her i tinget den 28. marts 1962 en redegørelse for materielbehovet på daværende tidspunkt, og en revision af denne opgørelse finder for tiden sted.

Det må imidlertid være klart, at opfyldelsen af det foreliggende behov ikke kan klares på nogle få år. Behovet blev i foråret 1962 opgjort til ca. 1.800 mill. kr., og den almindelige prisudvikling har i hvert fald ikke gjort dette beløb mindre. Jeg kan nævne, at til materielanskaffelser er der i finansåret 1960-61 og indtil finansåret 1963-64 af nationale midler bevilget 630 mill. kr. Med USA er der i den samme periode afsluttet aftale om leverancer af militærfly til en værdi af 375 mill. kr. Derudover påregnes der i alt fra amerikansk side ydet tilskud til det dansk-amerikanske skibsbygningsprogram på 175 mill. kr. Endelig har man modtaget anden form for våbenhjælp fra USA. Det er således ikke ubetydelige midler, der i disse år sættes ind på afhjælpning af materielmangelen. Når den